

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

„Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони - Европа инвестира в селските райони“

СДРУЖЕНИЕ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА ХИСАРЯ“

гр. Хисаря, 4180, ул. „Ген. Гурко“ № 23; тел. +395886 133 106; www.mig-hisaria.com; e-mail: mig.hisarya@abv.bg

Мярка 2 „Подкрепа за инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“

1. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Мярката има за цел да осигури подпомагане, насочено към модернизиране на физическите активи на предприятията и земеделски производители, преработващи земеделски продукти с цел производство на нови и качествени продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка. Инвестиционната подкрепа ще бъде насочена и към по-ефективно използване на ресурсите и постигане на стандартите на ЕС с цел повишаване на нивото на добавяне на стойност към земеделските продукти. Чрез модернизиране на активите ще се постигне въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и иновации. Чрез инвестиционна подкрепа насочена към преработка на земеделска продукция ще позволи осигуряването на заетост. Подпомагането по мярката ще осигури по - пълно интегриране между преработвателите и доставчиците на суровини с цел производство на качествени и със специфични характеристики хранителни продукти, създаване на възможностите за логистична свързаност между доставчици, търговци и скъсяване на пътя до пазара. По- доброто интегриране между производители и преработватели ще позволи намаляване на суровинната уязвимост за уязвимите сектори от ХВП. Чрез подпомагането по мярката ще се насърчи сътрудничеството между земеделските производители при предприемане на общи инвестиции.

Очакваните резултати са следните:

- Да бъдат модернизирани 3 предприятия;
- 1 предприятие да въведе нов продукт или технология;
- 1 предприятие да произвежда билологични продукти

2. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по мярката:

Общия размер на безвъзмездната финансова помощ по мярката е в размер на 469 392 лева, което представлява 6.16 % от общия бюджет на стратегията за ВОМР на МИГ Хисаря.

3. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

Минимален размер на общите допустими разходи за проект – 48 895 лева.

Максимален размер на общите допустими разходи за проект – 97 790 лева.

4. Процент на съфинансиране:

Интензитетът на финансовата помощ за одобрени проекти е в размер 50 на сто от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, представени от микро-, малки или средни предприятия, а за проекти, представени от големи предприятия, финансовата помощ е в размер на 40 на сто от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Размерът на финансовата помощ се увеличава с 10% от общия размер на допустимите за

----- www.eufunds.bg -----

финансово подпомагане разходи за проекти по линия на ЕПИ.

5. Допустими кандидати:

1. Земеделски стопани, които имат минимален стандартен производствен обем не по-малко от 2 000 евро;
2. Признати групи или организации на производители или такива, одобрени за финансова помощ по мярка 9 „Учредяване на групи и организации на производители” от ПРСР 2014 - 2020 г.;
3. Единолични търговци и юридически лица, различни от кандидатите по т. 1 и 2;

Кандидатите по т. 1, 2 и 3 трябва да са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.

Допустими са само кандидати със седалище за ЮЛ и постоянен адрес за физическите лица на територията на МИГ.

6. Дейности , допустими за финансиране:

Допустими са само дейности на територията на МИГ „Хисаря”, които са за:

1. внедряване на нови и/или модернизиране на наличните мощности и подобряване на използването им, и/или
2. внедряване на нови продукти, процеси и технологии, и/или
3. намаляване на себестойността на произвежданата продукция, и/или
4. постигане на съответствие с ново въведени стандарти на ЕС, и/или
5. подобряване на сътрудничеството с производителите на суровини, и/или
6. опазване на околната среда, включително намаляване на вредните емисии и отпадъци, и/или
7. подобряване на енергийната ефективност в предприятията, и/или
8. подобряване на безопасността и хигиенните условия на производство и труд, и/или
9. подобряване на качеството и безопасността на храните и тяхната проследяемост, и/или
10. подобряване на възможностите за производство на биологични храни чрез преработка на първични земеделски биологични продукти.

7. Категории разходи, допустими за финансиране¹:

1. изграждане, придобиване и модернизиране на сгради и други недвижими активи, свързани с производството и/или маркетинга, включително такива, използвани за опазване компонентите на околната среда;
2. закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на производствения процес по преработка и маркетинга, в т.ч. за:
  - а) преработка, пакетиране, включително охлаждане, замразяване, сушене, съхраняване и др. на суровините или продукцията;
  - б) производство на нови продукти, въвеждане на нови технологии и процеси;
  - в) опазване компонентите на околната среда;
  - г) производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствените нужди на предприятието, включително чрез преработка на растителна и животинска първична и вторична биомаса;
  - д) подобряване на енергийната ефективност и за подобряване и контрол на качеството и безопасността на суровините и храните;
3. закупуване на земя, необходима за изпълнение на проекта във връзка с изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за производствени дейности;
4. закупуване на сгради, помещения и други недвижими имоти, необходими за изпълнение на

¹ В случай че е приложимо, се посочват и недопустими разходи, както и съответната информация съгласно изискванията на чл. 59, ал. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (обн. ДВ, бр. 100 от 2005 г.)

проекта, предназначени за производствени дейности на територията на МИГ;

5. закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани транспортни средства, включително хладилни такива, за превоз на суровините или готовата продукция, използвани и произвеждани от предприятието;

6. изграждане/модернизиране, включително оборудване на лаборатории, които са собственост на кандидата, разположени са на територията на предприятието и са пряко свързани с нуждите на производствения процес, включително чрез финансов лизинг;

7. материални инвестиции за постигане на съответствие с новоприети стандарти на Съюза съгласно „Минимални стандарти за защита и хуманно отношение към животни и намаляване до минимум на страданията им по време на клане”, включително чрез финансов лизинг;

8. разходи за достигане на съответствие с международно признати стандарти за системи за управление, разходи за въвеждане на добри производствени практики, системи за управление на качеството и подготовка за сертификация в предприятията само когато тези разходи са част от общ проект на кандидата;

9. закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;

10. за ноу-хау, придобиване на патентни права и лицензи, за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;

11. разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа устойчивост на проекти, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проект, включени в т. 1 - 10.

Допустимите разходи по т. 11 не може да превишават следните стойности:

1. за консултантски услуги, свързани с подготовката и управлението на проекта, като част от разходите по т. 11 не могат да превишават 5 на сто от допустимите разходи по т. 1 - 10, но не повече от левовата равностойност на 35 000 евро;

2. разходите за изготвяне на технически и работен проект в случаите на строително-монтажни дейности, като част от разходите т. 11 не могат да превишават 2,25 на сто от допустимите разходи по т. 1 - 10;

3. разходите за изготвяне на технологичен проект, когато не е включен в разходите по т. 2, като част от разходите по т. 11 не могат да превишават 2,25 на сто от допустимите разходи по т. 1 - 10;

4. разходите за строителен надзор като част от разходите по т. 11 не могат да превишават едно на сто от допустимите разходи по т. 1 - 10;

5. разходите за предпроектни проучвания, правни услуги и хонорари за архитекти и инженери, извън тези по т. 1, 2, 3 и 4, като част от разходите по т. 11 не могат да превишават 1,5 на сто от допустимите разходи по т. 1 - 10.

Разходите за закупуване на земя, сгради и други недвижими имоти по т.3 и 4 не могат да надхвърлят 10 на сто от общия размер на допустимите разходи по т.1 и 2 и т.5 - 10.

Разходите по т. 11 са допустими, ако са извършени не по-рано от 1 януари 2014г., независимо дали всички свързани с тях плащания са направени.

Дейностите и разходите по проекта, с изключение на разходите по т. 11, са допустими, ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени.

Разходите за закупуване на земя, сгради и други недвижими имоти - недвижима собственост, са допустими за финансиране до размера на данъчната им оценка, валидна към датата на подаване на заявлението за подпомагане. В случай че към датата на придобиването данъчната оценка е с по-ниска стойност, допустими за финансиране са разходи до този размер.

Закупуването чрез финансов лизинг на активите е допустимо, при условие че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на заявката за междинно или окончателно плащане за същия актив.

8. Приложим режим на минимални/държавни помощи

Финансовото подпомагане за дейностите по мярка 2 от стратегията за ВОМР на МИГ Хисаря попада в обхвата на чл. 42 от ДФЕС, в който е определено, че поради спецификата на селскостопанския сектор правилата за конкуренцията се прилагат по отношение на производството и търговията със селскостопански продукти само доколкото това е решено от Европейския парламент и Съвета.

Финансовото подпомагане за преработка на продукти, описани в приложение № I по чл. 38 от ДФЕС няма да представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

Финансовото подпомагане за дейностите по мярка 2 не попада в обхвата на чл. 42 от ДФЕС, в който е определено, че поради спецификата на селскостопанския сектор правилата за конкуренцията се прилагат по отношение на производството и търговията със селскостопански продукти само доколкото това е решено от Европейския парламент и Съвета. Съгласно чл. 44 от Регламент (ЕС) № 702/2014 помощта е определена като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на чл. 107, параграф 3, буква „в“ от ДФЕС и е освободена от задължението за уведомяване по чл. 108, параграф 3 от него, тъй като изпълнява условията, определени в параграфи 2 – 10 от този член и в глава I от ДФЕС.

Идентификационен номер на помощта - SA 43542 (2015/XA).

Кандидатите за финансова помощ, чиито инвестиции попадат в цитирания по-горе обхват, следва да представят декларация за размера на получените държавни помощи по образец съгласно Приложение № 15 от настоящите Условия.

Проверката за натрупването на държавни помощи се извършва от Държавен фонд „Земеделие“ на етап сключване на договор с бенефициента.

9. Хоризонтални политики²

1. Равенство между половете и липса на дискриминация:

- прилагане на принципа на равенство между половете;

Равенството между половете е един от фундаменталните принципи на Европейския съюз, който през новия програмен период отново е залегнал в законодателството на Общността. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1303/2013 България като държава-членка на ЕС следва да гарантира, че равенството между мъжете и жените и отчитането на социалните аспекти на половете се вземат под внимание и се насърчават през цялото време на подготовката и изпълнението на оперативните програми, финансирани чрез ЕСИФ, в т.ч. ПРСР 2014-2020 г., включително по отношение на мониторинга, докладването и оценката.

Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ „Хисаря“ следва напълно тази логика. МИГ чрез своя устав и органи на управление гарантира равноправието на мъжете и жените в процеса на своята работа и в процеса на прилагане на стратегията.

Принципът е спазен в процеса на разработване на настоящата стратегия, като в проведените срещи и анкетни проучвания сред заинтересованите страни са обхванати представители на двата пола, без да са прилагани каквито и да са дискриминационни подходи при формулиране на групите заинтересованите страни и отправните покани към тях за участие в срещите. Творческият и предприемаческият потенциал на жените е важен източник на икономически растеж и създаването на нови работни места.

Отчитайки проблемите на заетостта сред жените и младите хора и тяхното недостатъчно включване в социално икономическия живот на територията, Стратегията за ВОМР на МИГ „Хисаря“ подкрепя жените и младежите в икономическата област, за да даде възможност за придобиване на равни права в заетостта и професионалната дейност и постигането на финансова независимост, което да предотврати изоставането им.

- допринасяне за утвърждаване на принципа на равните възможности;

В процеса на подготовка на стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ

² Описват се изискванията за постигане на съответствие с хоризонталните политики на ЕС (ако е приложимо) и на принос към тях.

„Хисаря” са приложени принципите за равенство между половете и липса на дискриминация на основата на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация в съответствие с Регламент (ЕС) 1303/2013 и Регламент (ЕС) 1305/2013 г., както и Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.

МИГ гарантира, че тези принципи ще бъдат прилагани и в процеса на изпълнение, мониториране и оценка на стратегията, тъй като допустимите кандидати за финансиране на проекти по стратегията са определени единствено в зависимост от специфичните изисквания по всяка мярка и насоките, съгласно Регламент (ЕС) 1305/2013. По стратегията за ВОМР изпълнителите на дейности ще могат да бъдат всички потенциални кандидати, без оглед на расова принадлежност, етническа принадлежност, религия или вероизповедание, увреждане, възраст, сексуална ориентация, политически убеждения, социален статус и др.

За прилагането на СВОМР МИГ „Хисаря” ще се съобразява с националната правна рамка, регулираща недопускане на дискриминационни практики (Кодекс на труда, Закона за защита на дискриминацията и др.).

- създаване на условия за превенция на дискриминацията.

Принципите на равенство между половете, недискриминация и достъпност са залегнали в българската законодателна и институционална система и касаят всички сфери на социалния живот, включително заетост, образование и обучение, здравеопазване, имуществено състояние, социална защита, достъп до социални услуги, икономически дейности и др. Общата рамка, гарантираща спазването на тези хоризонтални принципи, включва:

- Конституцията на Република България (чл. 6);
- Законът за защита от дискриминация;
- Законът за интеграция на хората с увреждания;
- Националната стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2016-2020 г.;
- Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на половете за периода 2016-2020 г.;
- Дългосрочна стратегия за заетост на хората с увреждания 2011 – 2020 г. и др.

За превенция на дискриминацията при реализацията на стратегията ще се работи целенасочено за подкрепа на представители на уязвими и малцинствени групи. По време на изпълнение на стратегията за водено от общностите местно развитие се предвижда провеждането на целенасочени обучения и информационни дейности, насочени към тези групи на територията на МИГ „Хисаря” с цел повишаване на информираността и придобиване на умения за подготовката и реализацията на проекти, както и за участието в тях.

2. Устойчиво развитие (защита на околната среда):

Ефективното използване на ограничените природни ресурси и опазването на околната среда от негативните последици на човешкото влияние са сред основните приоритети за развитие на територията на МИГ в следващите години и са важен елемент за постигане на устойчивото ѝ развитие. Устойчивото развитие изисква постигането на икономически растеж да се реализира успоредно с процесите на социално сближаване, подобряване на средата за живот и непрестанна грижа и опазване на околната среда. За тази цел в стратегията на МИГ „Хисаря” са предвидени дейности, финансирани както по ОПОС, така и по ПРСР.

Подкрепата за устойчиво управление на земите и горите на територията, опазването на биоразнообразието и развитието на традиционното земеделие, но в контекста на съхраняване на природните дадености и щадящи околната среда практики, ще спомогне за съхраняване на привлекателността на територията на МИГ „Хисаря”. Насърчаването на биологичното земеделие и инвестициите в дейности по залесяване ще създадат предпоставки за развитие на алтернативни икономически дейности като туризъм, занаяти, услуги за отдих и развлечения, и не на последно място ще доведат до създаване на устойчиви стопански дейности за населението. В рамките на стратегията за ВОМР за територията на МИГ „Хисаря” принципите на устойчиво развитие, свързани с развитие на икономиката, социалната сфера и опазването на околната среда, са интегрирани както в критерии за избор на проектите, така и в индикаторите за мониторинг.

----- www.eufunds.bg -----

По отношение на стратегическата цел за опазване на околната среда и прилагането на механизми за ефективната ѝ защита, в процеса на подготовка на стратегията значим принос имаше експертната оценка на профила на територията. В анализите, изготвени във връзка с разработване на стратегията, са взети предвид всички силни и слаби страни на територията по отношение на опазване на околната среда, както и са анализирани възможностите и ограниченията в тази насока. С цел максимално ефективно използване на ресурсите в условия на постоянна грижа за опазване на околната среда, в стратегията са избрани мерки, които са изцяло съобразени с този стратегически приоритет за развитие на територията.

Спазването на принципа за устойчиво развитие по отношение на околната среда ще бъде отчитан и при вземане на решение за подкрепа на бенефициентите, като се гарантира, че проектите ще бъдат подпомогнати при условие, че нямат значително отрицателно въздействие върху околната среда, както и че допринасят за засилване на социалната, икономическа и екологична устойчивост на територията.

Когато дейностите включват инвестиционна подкрепа, задължително ще се изисква положително решение за оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС), освен в случаите, когато такава не се изисква от Закона за опазване на околната среда. В мерките, насочени към подпомагане на земеделските стопанства и фирмите на територията се дава приоритет на инвестиции, целящи устойчиво използване на ресурсите, опазване на околната среда и отчитане адаптирането към климатичните промени. Тези принципи, както беше споменато по-горе, са гарантирани чрез обективните критерии за оценка на проектите.

Всички проекти, попадащи в територии от Natura 2000, преди одобрението им ще бъдат проверявани за съответствие с разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие и съответните подзаконовни нормативни актове за неговото прилагане, както и предвидените ограничения в решенията за определяне на местата и плановете за управлението им.

Оценката на изпълнението на Стратегията за ВОМР и нейният текущ мониторинг ще отчетат изпълнението на политиката за устойчиво развитие на територията на МИГ „Хисаря”.

За постигане на гаранции, че стратегията ще допринесе за защита на околната среда, МИГ ще следи прилагането на всички принципи за устойчиво развитие от одобрените кандидати, които ще получат финансиране от стратегията за ВОМР. Информацията от прякото наблюдение за оценка ще се събира и представя от МИГ.

В допълнение към всички предвидени мерки и дейности към МИГ ще бъдат привлечени представители на различни организации от територията, работещи и имащи отношение в сферата на опазване на биоразнообразието и запазване на екологично чиста околна среда.

3. Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността:

Прилагането на стратегията за ВОМР цели да допринесе за подобряване на конкурентоспособността на местните икономически сектори и повишаване на заетостта чрез мерки, стимулиращи модернизацията и разнообразяването на икономическите дейности. Първият приоритет на стратегията за ВОМР е насочен пряко към повишаване конкурентоспособността на предприятията и разкриването на работни места. Стратегията включва индикатори за мониторинг, които наблюдават непосредствените и дългосрочни ефекти на проектите върху повишаването на конкурентоспособността и заетостта (успешно въведени нов продукт или услуга и технология производителност, създадени работни места и др.).

Техническата експертна оценка на бизнес плановете по инвестиционните проекти по мерки 3, 4 и 5 ще включва оценка на жизнеспособността на проектите, което ще осигури подпомагане на проекти, които имат най-добри шансове да допринесат за постигане на целите за конкурентоспособност и заетост.

10. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта

Стратегията за ВОМР на МИГ „Хисаря“ е разработена за периода до 31 декември 2020 г.

Крайният срок за изпълнение на дейностите по проектите към стратегията за ВОМР, финансирани от ЕЗФРСР е до 30 юни 2023 г.

Минимален срок за изпълнение на проектите – няма.

Максималният срок за изпълнение на проекти е 24 месеца, считано от датата на подписването

----- www.eufunds.bg -----

на договора за предоставяне на финансова помощ с ДФЗ – РА.

11. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:

Критерии	Точки
1. Предприятието е класифицирано като микро, съгласно препоръка на ЕС 2003/361/ЕС	20
2. Проекти, насърчаващи интеграцията на земеделските стопани - Предприятието на кандидата предвижда в бизнес плана преработката на минимум 50 % собствени или на членовете на групата/организация на производители или на предприятието суровини (земеделски продукти)	10
3. Проекти с инвестиции и дейности, насочени в чувствителни сектори - преработваните суровини са от растителен или животински произход, попадащи в обхвата на чувствителните сектори: плодове и/или зеленчуци и/или животновъдство. - над 50% от инвестицията - 5 т. - над 75 % от инвестицията - 10 т.	10
4. Проектът създава нови работни места с постоянна заетост - до 3 работни места – 5 т. - над 3 работни места – 10 т.	10
5. Минимум 10 % от допустимите инвестиционни разходи са за подобряване на енергийната ефективност на предприятието	10
6. Иновативност - въвеждане на нови за територията практика и/или услуга и/или продукт в предприятието - над 30 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации в предприятието	10
7. Кандидатът не е получавал подкрепа от европейската общност за подобна инвестиция	5
8. Проектът включва дейности с позитивен принос към околната среда - над 30 % - от инвестициите са насочени към дейности, опазващи околната среда - 3 т. - над 50 % от инвестициите са насочени към дейности, опазващи околната среда - 5 т.	5
9. Проектът предвижда инвестиции за развитие производството на крайни продукти от местни суровини, включващо къси вериги на доставки	10
10. Оценка на Бизнес план /реалистичност, качество и съвместимост с целите и приоритетите на Стратегията на МИГ/: - Бизнес планът е реалистичен, добре обоснован и изпълним - Проектът на бенефициента допринася за постигане целите и приоритетите на Стратегията на МИГ При изпълнение на едно от двете условия – 5 т. При изпълнение на двете условия – 10 т.	10
Минимален брой точки	40
Максимален брой точки	100

12. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

Подаването на проектни предложения се извършва по електронен път в Интегрираната система за управление и наблюдение (ИСУН) на адрес <http://eumis2020.government.bg> чрез подаване на формуляр за кандидатстване.

----- www.eufunds.bg -----